

ÅRSBERETNING 2014/15

FOLKEKIRKE &
RELIGIONSMØDE

FORSIDEFOTO BISKOP PETER SKOV-JAKOBSEN
SAMMEN MED OVERRABBINER JAIR MELCHIOR
OG IMAM NAVEED BAIG I FORBINDELSE MED
MINDEHØJTIDELIGHEDEN VED KRUDTTØNDEN
D. 16. FEBRUAR 2015.

Foto: Sille Arendt, Københavns Stift.

INDLEDNING

AF KÅRE SCHELDE CHRISTENSEN

generalsekretær for F&R

RELIGION ER ET SPRÆNGFARLIGT EMNE I DAGENS DANMARK. DET ER DET BLEVET, FORDI MANGE FORSKELLIGE RELIGIONER OG LIVSTYDNINGER I DAG SKAL LEVE SIDE OM SIDE. DERMED BLIVER DET SELVFØLGELIGE U-SELVFØLGELIGT. KONKRET BETYDER DET, AT MANGE IDENTITETER NU LIGGER ÅBNE SOM EN MULIGHED FOR MENNESKER I DET DANSKE SAMFUND. DET UDFORDRER GAMLE TRADITIONER OG INSTITUTIONER – OGSÅ FOLKEKIRKEN.

Ifølge Ulla Morre Bidstrup, uddannelsesleder ved Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, er det i dag spørgsmålet om kirkens rolle i det flerreligiøse samfund, der får debatterne på pastoralseminarierne helt op i det røde felt. Ifølge hende er det spørgsmål dermed lige så kontroversielt blandt de studerende i dag, som debatterne om vielse af homoseksuelle var for nogle år siden. Måske kan netop det, at noget bliver kontroversielt, være en indikator for, at her er de gammelkendte handlemåder og hjemmевante stier sluppet op og nye må trædes. Det må nødvendigvis give anledning til debat.

I nærværende årsberetning fra Folkekirke og Religionsmøde (F&R) bringer vi en række artikler, der giver bud på, hvordan folkekirken kan finde nye veje, stier og handlemåder i en forandret samfundsstruktur, hvor

forskellige religioner og livstydninger i dag præger samfundet. Samtidig giver årsberetningen et indblik i F&R's arbejde i 2014 samt hvilke aktiviteter, vi forventer i 2015.

Med årsberetningen præsenterer vi også F&R's nye logo. Det nye logo forbinder et tydeligt kors med en verden i bevægelse, forandring og samspil. Er en foranderlig verden skræmmende? Ja! Giver en foranderlig verden nye muligheder? Ja! Og netop i det spændingsfelt har kirken sin opgave og må finde nye stier.

God læselyst!

Foto: Silke Arendt, Københavns Stift.

HVORDAN KAN KIRKEN HANDLE I ET SAMFUND MED MANGE RELIGIONER?

AF PETER SKOV-JAKOBSEN

biskop over Københavns Stift

Foto: Sille Arendt, Københavns Stift.

DA DET VAR ALVOR, BLEV VI BESINDIGE

Den 13. og 14. februar 2015 har skåret sig ind i vores erindring sammen med navnene Dan Uzan, Finn Nørsgaard og Omar Abdel Hamid El-Hussein. Vi ventede på, at det skulle ske. I de fleste andre hovedstæder er terroren ikke gået forbi. Vi har siden karikaturstriden ventet på, at det også ville ramme os. De fleste af os har også frygtet det, for hvad ville der ske med os? Ville vi blive et frygtsomt folk? Ville vi holde vores mund? Ville vi nu for alvor begynde at se skævt til vores naboer, som kommer et andet sted fra? Ville der opstå

vrede mellem religionerne, og ville det blive udtrykt hele tiden?

Jeg indrømmer, at jeg har frygtet, hvordan retorikken ville blomstre, den dag terroren ramte os. Min værste forventning blev skuffet. Da det var alvor, blev vi besindige og talte alvorligt og neddæmpet. De sociale medier er dog en genre for sig. Her bliver der til tider åbnet for en kloak, men den flyder heldigvis ikke altid over i andre medier.

AT TAGE DE ANDRE MED "FREM PÅ SCENEN"

I Christians Kirke på Christianshavn fejrede vi nytårs-gudstjeneste for et par år siden. Efter gudstjenestens afslutning kom en buddhist, en muslim og en jøde med en hilsen til danskerne. Efter gudstjenesten spurgte overrabbiner Bent Melchior mig, hvorfor, jeg troede, at det var godt at blive så gammel som ham. Det vidste jeg ikke, men jeg blev oplyst med et kærligt blik og en sikker stemme: "Så har jeg også oplevet så-dan noget som det her!"

Det bevægede mig, for jeg er overbevist om, at er der nogen, der har talt sig ind i hjerterne på danskerne, så er det overrabbineren. Vi plejer at lytte til ham, fordi hans ord altid har været troværdige, og fordi et menneske, der elsker menneskene, taler. Og dog syntes overrabbineren at være blevet særligt set og hørt ved denne lejlighed.

Jeg blev klar over, at folkekirken som det største trossamfund i landet har en forpligtelse til at tage de andre med "frem på scenen". Vi skal pege på de andre og få vores samfund til at se og lytte til dem. Vi skal tage ansvaret på os ved at skabe steder, hvor vi kan tale sammen, blive klogere på hinanden. Vi skal skabe steder med dialog. Vi skal også skabe konstruktiv debat.

VI SKAL OGSÅ TALE OM DET, DER ER SVÆRT

Folkekirken har i mange år været på banen i den dialog. Vi har mødesteder, indvandrerpræster, præster med særligt indblik i islam, tværkulturelle centre, og her arbejder vi i øjenhøjde og i det daglige. Vi er med i "Din tro, Min tro", hvor en jøde, en muslim og en kristen tager ud i skoleklasserne og fortæller om, hvordan det er at tro på hver sin måde.

Da jeg for et år siden var i New York, havde sømandspræsten inviteret mig med til et månedligt konvent, der bestod af lokale gejstlige fra forskellige trossamfund. Der sad de hver måned og spiste og talte sammen. De talte om deres fælles problemer og deres kvarter. De var fælles om byen.

Fremover håber jeg også at kunne sætte mig sammen et par gange om året med rabbineren, nogle imamer og kristne fra andre kirker for sammen at være det lokale netværk. Vi må hellere tage anledning til at gå nye veje og tale med hinanden. Vi skal også tale om det, der er svært.

VI VIL VÆRE SAMMEN OM DENNE BY

I dagene efter den 13. og 14. februar mærkede vi et stærkt sammenhold. Vi vil ikke leve i et København, hvor vi er på vagt over for hinanden. Vi vil heller ikke lægge hinanden for had. Vi vil være sammen om denne by, som i stadig højere grad er en by, der ånder af mangfoldighed.

Som folkekirke skal vi fortsætte med at tage de andre "med ud på scenen", vi skal intensivere vores samtaler og vores mødesteder, og vi skal bruge ordene med omtanke og tænke på, om vi taler os sammen eller fra hinanden. ■

FOLKEKIRKEN – SAMFUNDETS RETNINGSSANS!

AF ANNETTE BROUNBERG BENNEDSGAARD

formand for F&R

RELIGIONSMØDE FRA GEDSER TIL SKAGEN

Folkekirken har evnet at få religionsmødet på programmet i det almindelige sognearbejde fra konfirmandundervisning til sogneafter. Samtidig laver flere og flere sogne målrettet arbejde med religionsmøde. For tiden deltager hele 24 sogne og næsten 100 kursister i F&R's uddannelses- og læringsnetværk om religionsmødet.

RELIGIONSMØDER PÅ SAMFUNDSBANEN

I det fælles samfundsliv går der ikke et minut uden religionsmøder. En skoleledelse skal beslutte, hvordan man vil håndtere et øget fravær under ramadanen. Et nyt sygehus skal beslutte, om der skal bygges et fælles bederum, en kirke eller noget helt tredje. En børnehavepædagog skal finde ud af, hvad han gør, når to børn på legepladsen skændes om, hvem der kommer i himmel og helvede. Hver eneste dag skal mange skolelærere, sygeplejersker, børnehavepædagoger, socialrådgivere håndtere religiøs mangfoldighed.

FAGPROFESSIONELLE SKAL HÅNDBERE RELIGION

Men hvordan skal man håndtere tro og religion som fagprofessionel i et sekulært samfund? Vi har været vant til, at vi ikke behøvede at forholde os til det. Fordi vi var enige om, at det med tro hørte til i det private rum. Men her havde vi måske sat kikkerten for det blinde øje, så vi ikke så alle de steder, hvor kristendommen har spillet en stor rolle i det danske offentlige liv.

KIRKEN UD AF SIT MUSEHUL

Folkekirke og Religionsmøde (F&R) er sat i verden for på Folkekirkens evangeliske grund "at skabe rammer for ligeværdig dialog og forpligtende sameksistens med mennesker af anden religion eller livsstil i Danmark" (Vision 2018). Med F&R's nye handlingsplan

for 2015-2016 forsøger vi at lokke os selv ud af vores kirkelige musehul og "bringe folkekirken i spil som en ressource, der kan kvalificere det religionsmøde, der til dagligt foregår mange steder i det danske samfund."

FOLKEKIRKEN – SAMFUNDETS RETNINGSSANS

Sprog skaber virkelighed. Vi har temmelig meget at komme med som kirke. I evangeliets dybe rodnet, er der saft og kraft til at udvikle diskurser for et religiøst mangfoldigt samfund. Det er vores agt som kirke at bidrage til, at fagprofessionelle får gode rammer for en fremtidsrettet eftertanke, der giver næring og retning i det daglige arbejde, hvor der er tro og religion på færde som lærer, politibetjent eller SSP-medarbejder. Som majoritetskirke har vi både en tradition og en forpligtelse til at være en ressource for det fælles samfund. En opgave der ikke handler om at hygge vores egne kartofler men om at bidrage til, at vi som samfund finder en adækvat plads til tro og religiøsitet i det ganske almindelige samfundsliv. ■

Foto: Sille Arendt, Københavns Stift.

SOGNET OG DE NYE SPIRITUELLE STRØMNINGER

AF JARL ØRSKOV CHRISTENSEN

netværkskonsulent for F&R

De seneste 25 år er der sket meget på det spirituelle område. Nye former for meditation og alternative behandlingsteknikker er dukket op. Det spirituelle marked har fået et langt mere vestligt præg, som accepteres og anvendes bredt i erhvervslivet og i danskernes hverdagsliv. Hvordan skal folkekirken forholde sig til disse strømninger? Hvordan kan kristendommen fortsat være en relevant stemme i moderne menneskers livsstil? Folkekirke og Religionsmøde (F&R) dannede i efteråret 2014 et læringsnetværk med 24 sogne fra hele landet, som gennem halvandet år arbejder med netop disse spørgsmål.

SOGNET SOM NØGLE OG UDFORDRING

Ud fra devisen om nærhed og livsfællesskab er sognet defineret som rammen for kirkens arbejde. Da læringsnetværket blev dannet, tog de deltagende sognekirker derfor udgangspunkt i deres egen lokale virkelighed: Hvilke øvrige spirituelle aktører findes lige uden for kirkens mure, og hvordan er sognebørnenes færden på dette område? Ofte viste sognegrænserne sig imidlertid som meningsløse størrelser på et marked, som for længst har taget internettets frihed til sig. Her navigerer man i stedet efter personlig erfaring og interesse snarere end efter geografisk tilhørsforhold. På den anden side opleves sognet også som den praktiske og resurse-mæssige ramme, der gør opgaven overkommelig og konkret: Som kirke skal vi ikke forholde os til alverdens spiritualitet - men til nogle helt bestemte mennesker, ansigter, erfaringer og livshistorier.

LUKKEDE GRÆNSER OG ÅBNE RUM

"Jeg er kristen, du er buddhist. Lad os tale om, hvad vi hver især tror på." Sådan forstod man tidligere religionsdialog. Samtalen er anderledes i dag, hvor mange

spirituelle aktører bevæger sig i gråzonen mellem religiøse og sekulære aktiviteter, og hvor mange sagtens både kan være healere og medlemmer af folkekirken. Også kirkens 'kernemenighed' har i dag prøvet forskellige ting af og er ikke på forhånd afvisende for andre spirituelle muligheder. Ud fra drøftelser i netværket fornemmes en holdningsændring. Kirkens opgave kan ikke længere være at få kategoriseret de nye strømninger ind i de gamle religiøse kasser men derimod at danne rum for en åben samtale, hvor både kirkens lære og menneskers erfaringer tages alvorligt.

EN KIRKE I LÆRING

Forløbet i sognelæringsnetværket er bygget op over tre faser: 1. Den lyttende kirke, 2. Den reflekterende kirke, 3. Den handlende kirke. Fasernes rækkefølge er vigtig. I stedet for at ty til tidligere tiders hurtige løsninger, må kirken fastholde sig selv på en lærende kurs. Vejen frem må afsøges i en balance mellem at eksperimentere og reflektere over kirkens inderste væsen, Guds ord og menneskers erfaring. ■

VOXPOP

EN DELTAGERS INDTRYK

BETTINA NIEMANN KRARUP,

Præst i Draaby sogn

I gennem netværksarbejdet får vi et meget klarere indtryk af, hvilke mennesker, vi har lige dér i vores sogne, og hvad de søger. Det er først når vi vover mødet med dem, at de opdager, at kirken alligevel har noget relevant at byde på.

NEUTRALITETSPOLITIK

– LØSNINGEN PÅ RELIGION I DET OFFENTLIGE RUM?

AF KÅRE SCHELDE CHRISTENSEN
generalsekretær for F&R

PRÆSTEN OG HOSPITALERS ETISKE UDVALG

Kan en præst være medlem af hospitalets etiske udvalg? Må der serveres svinekød eller halalslagtet kød i børnehaven? Er det i dag ok at bygge en kirke i forbindelse med de nye supersygehuse? Sådanne spørgsmål havde kun de færreste fantasi til at formulere for 100 år siden. For i det hedengangne monoreligiøse samfund var kristendommen en fælles ramme for samfundslivet. Den ramme blev accepteret i brede kredse, så længe religion ikke var noget, der blev talt for højt om. I dag er disse spørgsmål ofte genstand for en ophedet debat, og det afspejler, at Danmark i dag har udviklet sig til et samfund, hvor mange forskellige tros- og livssyn er i konstant forhandling med hinanden. Denne udvikling udfordrer samfundet, folkekirken og os alle til på ny at gennemtænke, hvordan religion også fremover kan være en naturlig del af samfundets og menneskers liv.

RELIGION PÅ SUPERSYGEHUSENE

Når borgere med forskellige tros- og livssyn melder sig på banen, er der pludselig mange forskelligartede

Foto: Sille Arendt, Københavns Stift.

interesser, der skal afvejes inden for rammen af vores fælles samfund. Det er en kompliceret sag eller sagt på jævnt dansk: Religion er blevet noget bøvl. På den konkrete bane kommer danskernes forskellige tros- og livssyn i spil, nu hvor de nye supersygehuse skal bygges. I Danmark har man haft tradition for at opføre en kirke i forbindelse med sygehusbyggerier. Det gjorde man for at kunne varetage borgernes religiøse behov på dette sted. Som reaktion på den øgede pluralisme drøftes det nu, hvorvidt der i forbindelse med de nye supersygehuse skal opføres en kirke, et eller flere religiøse rum, tværreligiøse rum eller måske neutrale refleksionsrum.

POLITIKERNE HAR LØSNINGEN

Hvilke religiøse eller ikke-religiøse rum, der skal bygges på supersygehusene, er i sidste ende en afgørelse for politikerne. Og det virker som om, at mange politikere har fundet en løsning på 'det religiøse bøvl'; nemlig at anvende neutralitetspolitikker. Det betyder i den konkrete sag, at man anbefaler, at der bygges neutrale refleksionsrum. Det kan man næppe fortænke politikerne i, for det er vanskeligt i et demokratisk og sekulært samfund at argumentere for, at en samfundsgruppes behov skal vægtes højere end andres. Problemet er bare, at mennesker per definition ikke er neutrale men altid rummer en historie, et levet liv, en kultur og måske sågar et tros- eller livssyn. Argumentet om neutralitet virker så korrekt på papiret, men jeg tvivler på, at det neutrale refleksionsrum virker overbevisende, når et menneske bliver eksistentielt udfordret i forbindelse med en hospitalsindlæggelse. Mon ikke de fleste her har brug for at blive mødt i en ramme de kender og i et rum, som de er fortrolige med?

Foto: Silke Arendt, Københavns Stift.

POLITIKERNE MÅ HAVE HJÆLP!

Mange politikere er ikke eksperter i religiøse forhold. Det er naturligvis helt i orden. Til gengæld er det så afgørende, at vi, der stadig tilkender religion en legitim og vigtig rolle i det moderne samfund, også bidrager til at få hverdagen i det flerreligiøse samfund til at fungere. Det kan vi gøre ved at tage kikkerten fra det blinde øje, tage livtag med de reelt vanskelige spørgsmål, der

melder sig, når forskellige tros- og livssyn skal leve side om side. Og ikke mindst må vi komme med konkrete løsningsforslag, der kommer med bud på hvordan de forskellige interesser kan vægtes i forhold til hinanden i det fælles samfund. Ellers risikerer vi, at udfordringer omkring religiøs mangfoldighed i Danmark bliver løst gennem neutralitetspolitikker. ■

NY TÆNKETANK PÅ VEJ FRA FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDE

Folkekirke og Religionsmøde (F&R) nedsætter i 2015 en ad-hoc tænketank, der får til formål at skabe tænkning om "...hvorvidt og hvordan et evt. råd/nævn vedr. tros- og livssyn i Danmark kan bidrage positivt til at håndtere religion i et samfund, der i stigende grad præges af borgere med forskellige tros- og livssyn." I tænketanken ønsker F&R at

inddrage en række repræsentanter fra kommuner, sygehuse, folkeskolen, boligforeninger osv. for at lytte til de personer, der til dagligt står midt i religionsmødets udfordringer. Samtidig ønsker F&R at inddrage ressourcepersoner fra forskellige tros- og livssynssamfund i tænketankens arbejde.

Foto: Sille Arendt, Københavns Stift.

KRISTENT-MUSLIMSK SAMTALEFORUM

'Konference for kristne og muslimske ledere i Danmark 2014' blev afholdt lørdag d. 8. november 2014 i Konventhuset i Roskilde. Det var niende gange, at kristne og muslimske ledere mødtes til konference i Kristent-Muslimsk Samtaleforum (KMS). Temaet for årets konference var 'Religion som ressource og udfordring i det offentlige rum' og programmet bød bl.a. på oplæg ved professor og tidl. overvismand Niels Kærsgaard og cand.polit. Zubair Butt Hussain.

I pressemeddelelsen fra konferencen slog de i alt 45 kristne og muslimske ledere fast: "Religion hører til i det offentlige rum!". Dette blev underbygget med, at religion både har noget væsentligt at tilbyde samfundet, som staten ikke selv kan bidrage med, og at religion, når den er tilstede i det offentlige rum, kan udsættes for kritik. ■

Læs rapporten og se billeder fra konferencen på religionsmoede.dk

VOXPOP: HVORFOR PRIORITERER DU AT DELTAGE I KMS?

INGE LISE PEDERSEN,
formand for Landsforeningen
af Menighedsråd

Samtalen på kryds og tværs af religiøse og sociale skel er livsvigtig for vores samfund. Sammenhængskraft er en vigtig ressource i Danmark. Den kan vi kun holde ved lige, hvis vi over også at snakke med folk, som vi tror, vi ikke er enige med, om ting, vi er enige om, er vigtige.

JEHAD AL-FARRA,
PR og medieansvarlig
i Dansk Islamisk Råd

Vi i Dansk Islamisk Råd har altid drømt om sådan en platform, hvor kristne og muslimer kan mødes for at drøfte forskellige samfundsemner. Siden min første konference i 2007, hvor emnet var 'Naboskab & Medborgerskab', har det været rigtig interessant for mig at deltage og motiveret mig til at deltage årligt.

TÆNKETANK OM PRÆSTEUDDANNELSEN

Hvad skal præster have med i bagagen, så de er fagligt klædt på til at varetage deres embede i et religiøst mangfoldigt samfund? Til at kvalificere svaret på det spørgsmål, nedsatte bestyrelsen for Folkekirke og Religionsmøde (F&R) i 2014 en ad hoc 'Tænketaank vedr. udredning og anbefalinger om religionsmødekvalifikationer i fremtidens uddannelsesforløb for præster i folkekirken'.

Tænketaanken kommer i juni 2015 med en rapport, som bl.a. vil indeholde en dannelses- og uddannelsesprofil for præster i et samfund præget af forskellige religioner og livssyn. Rapporten bliver tilgængelig på religionsmoede.dk.

Marianne Christiansen, biskop over Haderslev Stift, er formand for tænketanken, og følgende har bidraget til tænketankens arbejde:

ANNETTE BENNEDSGAARD

FORMAND FOR FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDE

ULLA MORRE BIDSTRUP

UDDANNELSESLIDER VED FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

KÅRE SCHELDE CHRISTENSEN

GENERALSEKRETÆR FOR FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDE

NIELS GRUNNET

HOVEDBESTYRELSESMEDLEM I PRÆSTEFORENINGEN

BIRGITTE STOKLUND LARSEN

AKADEMILEDER VED GRUNDTVIGAKADEMIET

ANDERS LAUGESSEN

JOURNALIST VED DR

KIRSTEN BUSCH NIELSEN

DEKAN VED DET TEOLOGISKE FAKULTET PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET

ULRIK BECKER NISSEN

STUDIELEDER FOR TEOLOGI PÅ AARHUS UNIVERSITET

MICHAEL KROGSTRUP NISSEN

NÆSTFORMAND FOR FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDE

HANS VIUM MIKKELSEN

REKTOR FOR FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

INGE LISE PEDERSEN

FORMAND FOR LANDSFORENINGEN AF MENIGHEDSRÅD

JØRGEN SKOV SØRENSEN

SEKRETARIATSCHEF FOR FOLKEKIRKENS MELLEMKIRKELIGE RÅD

MOGENS S. MOGENSEN

SEKRETÆR FOR TÆNKETANKEN

BISKOP MARIANNE CHRISTIANSEN,
FORMAND FOR TÆNKETANKEN

HVAD SKETE DER I F&R I 2014?

FORUDEN ALLEREDE OMTALTE ARBEJDSOMRÅDER HER I ÅRSBERETNINGEN, BRINGER VI I DET FØLGENDE ET UDDRAG AF FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDES (F&R) AKTIVITETER I 2014.

- 10 sogne afsluttede det toårige uddannelsesforløb 'Sognelæringsnetværk vedr. folkekirkens møde med muslimer og islam'.
- 37 unge ledere fra Syrien, Libanon, Egypten og Danmark deltog i uddannelsesprogrammet 'Leaders for Interreligious Understanding'. Deltagerne mødtes til en konference i hhv. Istanbul og Haslev. Programmet blev gennemført i et samarbejde med Danmission og partnere i Mellemøsten.
- 11 personer fra folkekirken deltog i Nordisk Religionsdialogkonference i Stockholm sammen med 50 nordiske kolleger. Her blev religionsmødet belyst i et luthersk perspektiv som optakt til Reformationsjubilæet i 2017.
- Biskop Elisabeth Dons Christensen deltog som repræsentant for folkekirken i European Council of Religious Leaders' årsmøde, der blev afholdt i Geneve.
- På Folkemødet på Bornholm indbød F&R til debat om en eventuel fælles platform for tros- og livssynssamfund i Danmark. I debatten deltog Dan Rosenberg Asmussen, formand for Det Jødiske Samfund i Danmark; Sidsel Kjems, formand for Humanistisk Samfund og Kjeld Holm, biskop over Århus Stift.
- Der er afholdt samarbejds møder med stiftsudvalg vedr. religionsmøde i hhv. Viborg, Lolland-Fasters, København og Århus stifter.
- Siden 2010 har det faglige netværk 'Folkekirkens møde med samtidsspiritualitet' samlet en række ressourcepersoner på området. Netværket er blevet faciliteret i et samarbejde med Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter og Areopagos. I 2014 mødtes netværket i januar og august.
- Magasin om Religionsmøde udkom i august som et temanummer med fokus på det forestående Reformationsjubilæum i 2017. En række artikler belyser den lutherske arvs betydning for religionsmødet.
- I samarbejde med arbejdsgruppen for Folkekirkens Mission under Folkekirkens Mellemkirkelige Råd afholdt F&R en Arbejdskonference for Stiftsudvalg på Hotel Nyborg Strand.

HVAD HAR F&R PÅ TEGNEBRÆTTET I 2015?

BESTYRELSEN HAR VEDTAGET EN NY HANDLINGSPLAN FOR 2015-2016 OG DERMED TEGNET RAMMEN FOR FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDES (F&R) AKTIVITETER I DE KOMMENDE TO ÅR. I 2015 FORVENTER VI BLANDT EN RÆKKE ANDRE TILTAG AT TAGE HUL PÅ FØLGENDE AKTIVITETER:

- Et skrive- og kursusforløb, der skal sætte fokus på religionsmødet som pastoralteologisk udfordring. Vi håber på at kunne nedsætte en række stiftsbaserede skrivegrupper, der har til formål at udvikle og kvalificere folkekirkens religionsteologi på baggrund af teologisk refleksion over konkrete cases. Forløbet arrangeres i samarbejde med stiftsudvalgene og Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.
- 'Tænketank om etablering af et evt. råd/nævn vedr. tros- og livssyn i Danmark' skal etableres. Tænketanken skal undersøge, hvordan et eventuelt råd eller nævn kan bidrage til en kvalificerende refleksion over religions rolle i et samfund, hvor forskellige tros- og livssyn i dag skal leve sammen og bidrage til det danske samfund. Peter Skov-Jakobsen, biskop over Københavns Stift, bliver for mand for tænketanken.
- 15 præster påbegynder et efteruddannelsesforløb om 'Folkekirkens lokale møde med muslimer og islam'. Kurset består af tre ugekurser og strækker sig frem til februar 2016. Uddannelsen gennemføres i et samarbejde med Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

F&R'S BESTYRELSE

STIFTSSAMARBEJDET "FOLKEKIRKE OG RELIGIONSMØDE" ER ET SAMARBEJDE MELLEM STIFTSØVRIGHEDERNE I FØLGENDE NI STIFTER: FYENS, HADERSLEV, KØBENHAVNS, LOLLAND-FALSTERS, RIBE, ROSKILDE, VIBORG, AALBORG OG ÅRHUS. STIFTSSAMARBEJDET BLEV ETABLERET DEN 14. JANUAR 2002. DE DELTAGENDE STIFTER UDPEGER HVER TO MEDLEMMER TIL F&R'S BESTYRELSE. DESUDEN UDPEGER BISKOPPERNE AF DERES MIDTE EN REPRÆSENTANT TIL BESTYRELSEN.

F&R'S BESTYRELSE PRIMO 2015

PROVST

ANNETTE BROUNBJERG BENNEDSGAARD
formand (Århus Stift)

SOGNEPRÆST

MICHAEL KROGSTRUP NISSEN
næstformand (Københavns Stift)

SOGNEPRÆST

BIRTE JACOBSEN
kasserer (Fyens Stift)

SOGNEPRÆST

KIRSTEN MÜNSTER
sekretær (Haderslev Stift)

STUDENTERPRÆST

DORTE HEDEGAARD
FU-medlem (Lolland-Falsters Stift)

BISKOP

MARIANNE CHRISTIANSEN
(repræsentant for biskopperne)

FLYGTNINGE- OG INDVANDRERPRÆST

JESPER HOUGAARD LARSEN
(Fyens Stift)

SOGNEPRÆST

ELIN SKOVEN
(Haderslev Stift)

LEDER AF MØDESTEDET PÅ VESTERBRO

THYRA SMIDT
(Københavns Stift)

SOGNEPRÆST

TOM FRIIS
(Lolland-Falsters Stift)

SOGNEPRÆST

POUL ERIK KAMMERSGAARD
(Ribe Stift)

SOGNE- OG FLYVERPRÆST

HEINRICH WICHMANN PEDERSEN
(Ribe Stift)

SOGNEPRÆST

THOMAS HORNEMANN-THIELCKE
(Roskilde Stift)

PENSIONIST

JOHN KINGO BECH JENSEN
(Roskilde Stift)

SOGNEPRÆST

KARIN A. VESTERGAARD
(Viborg Stift)

INGENIØR

STEFFEN JOHANNES NØRREGAARD
(Viborg Stift)

SOGNEPRÆST

LILLIAN RISUM
(Aalborg Stift)

PH.D. STIPENDIAT

THOMAS BRO WORMSLEV JAKOBSEN
(Aalborg Stift)

SOGNEPRÆST

SUSANNE KRAMER MADSEN
(Århus Stift)

Bestyrelsen har i overensstemmelse med F&R's vedtægter holdt fire bestyrelsesmøder i 2014. På møderne var der afsat tid til faglige oplæg og drøftelser om religionsmødet, og følgende emner har været behandlet i bestyrelsen i 2014:

- **Hvordan uddannes præster til at varetage præsteembedet i det flerreligiøse samfund?**
V. Jesper Tang Nielsen, studieleder ved Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.
- **Hvordan ser morgendagens udfordring for folkekirkens engagement i religionsmødet ud?**
V. bestyrelsesmedlemmer.
- **10 års erfaring i mødefeltet mellem kommune og religiøse institutioner** v. Birgitte Vinsten, chefkonsulent i Odense Kommune
- **Responsum på Svenska Kyrkans hyrdebrev "De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontekst"** v. Hans Vium Mikkelsen, rektor for Fol-

F&R'S SEKRETARIAT

Generalsekretær Kåre Schelde Christensen er daglig leder af F&R. Netværkskonsulent Jarl Ørskov Christensen er ansvarlig for udviklingen af F&R's uddannelsesstilbud og læringsnetværk samt kontaktled til stiftsudvalgene. Konsulent Mogens S. Mogensen er tilknyttet F&R som ekstern konsulent til varetagelse af særlige opgaver samt facilitering af Kristent-Muslimsk Samtaleforum. Studentermedhjælper Ida Louise Vestergaard Nielsen er pr. 1. april 2015 ansat til at løse opgaver vedrørende kommunikation og afløser dermed Karsten Dideriksen. Karsten Poulsen varetager F&R's bogholderi.

ØKONOMI

I 2014 bevilligede Fællesfonden i Kirkeministeriet 1.306.337 kr. til F&R. Heraf var 410.000 kr. tildelt fra Om-prioriteringspuljen til projektet "Folkekirkens møde med nye spirituelle strømninger i sogne, provstier og stifter". De ni medlemsstifter bidrog med i alt 244.982 kr. til dækning af halvdelen af netværkskonsulentens ansættelse. Arbejdet i Kristent-Muslimsk Samtaleforum 2014 blev støttet af følgende organisationer: Dan-mission (5.000 kr.), Dansk Muslimske Union (3.000 kr.), Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse (4.000 kr.), Grundtvigsk Forum (4.000 kr.), Mission Afrika (5.000 kr.) og følgende stifter: Fyens Stift (4.000 kr.), Haderslev Stift (2.000 kr.), Københavns Stift (5.000 kr.), Lolland-Falsters Stift (3.000 kr.), Ribe Stift (3.000 kr.), Roskilde Stift (6.000 kr.) og Viborg Stift (6.000 kr.).

I alt havde F&R indtægter for 1.644.663 kr. og udgifter for 1.624.068 kr. Resultatet for 2014 blev på 20.595 kr.

